

СВОБОДА
UKRAINIAN NEWSPAPER published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07310.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата на рік \$24.00, на пів року — \$12.50, на 3 місяці — \$6.50. Для членів УНАОу 65% м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чека і "money order" висилаються на "Свободу".
Текст і дописи, підписані авторами, не можуть відкликати. Редакція не несе відповідальності за зміст дописів. Редакція не несе відповідальності за зміст дописів. Редакція не несе відповідальності за зміст дописів.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07310

Загроза для Італії

Джінкарло Паста, член Італійського парламенту, Політора та Секретаря ЦК Італійської комуністичної партії, у статті на сторінках "Нью Йорк Таймс" з 13 березня інформує, що "ми (тобто італійські комуністи) відкинули пропозиції для політики демократичного оновлення і демократичних соціальних реформ та звернулися до закликів до робітничих, що вони змагаються за цю політику... Ми кілька разів заявляли, що комуністам не спішно приходити до уряду, але ситуація серйозна, і власне ця ситуація така, що вимагає відкладати розваги, ані ж не пізно".

На перший погляд така пропозиція одного з італійських комуністичних лідерів виглядає незвичайно, "демократичною", на позіркову, і навіть на сповнену "турботою" за долю трудящих. Чейже ніхто не буде отворувати сьогодні факту, що в Італії "дростає" свідомість політичної і моральної кризи адміністративних розмірів і що до теперішньої по-мусолініської державної машини під контролем Християнсько-демократичної партії не виявила себе ефективною в управлінні державою, Італія опинилася в стані глибокої кризи, і ні християнські демократи, ні соціалісти не спроможні були досі вижити з такою програмою, яка уможливила б узгодження відносин і їхню стабілізацію.

Очевидно, багато причин є поза Італією, коли йдеться про господарські труднощі, викликані браком палива. Ми маємо власних енергетичних ресурсів, Італія мусить і далі мусити покладатися на занадто коштовний імпорт, що руйнує італійську економіку. Все так, не менше причин є виключно внутрішнього порядку і на них вказує навіть комуністичний автор, наголошуючи корупцію державного апарату, марнотратство, брак плановості тощо.

Але, чи справді Італійська компартія має задовільну альтернативу і чи є рятуючий для Італії несе ліва комуністична диктатура? За часів правої диктатури Муссоліні встановлено було деякий порядок, в Італії, де навіть "по ідеї" почали приймати на час, але, як пізніше виявилось, за фактом, це нібито "впорядковані" диктатури йшло процес розкладу італійського суспільства. Багато чого гіршого, принесла б для Італії пропозиція комуністичної диктатури, бо комуністична система, і її "лад", не мислила без допомоги терору, тюрем і насильства.

Комуністична альтернатива для Італії також означає тиме далі, і дуже загрозливе послаблення Західного світу, головне в районі Середземноморського обшару, де вже існує можливість комуністичного захоплення влади у Португалії, можливість лівої революції в Іспанії, нарахунок всього того, що діється у східній частині Середземного моря на відтинку Греції і Туреччини, а через море, звідси по берегах Африки і на Близькому Сході. У такій ситуації комуністична "альтернатива" для Італії мала б катастрофічне значення для Європи і некомуністичного світу.

Усе має свої межі

Усе має свої межі. Маса іх і "Свобода" в своєму багатому службі своїй громадській та своєму народові. Оцінки тієї служби залишаємо читачам, але не можна не звернути уваги на деякі — скажімо — перетягнення тієї громадської і читачів до своєї газети, які вже не одну не тільки з етнічних, але й американських газет загнали передчасно на велике цвинтаріще і легко могли б загнати туди й "Свободу".

Наведено кілька прикладів.

Власне з думкою про службу громадській, "Свобода" вже від довгого часу подає в "Українській хроніці" короткі вістки про заплановані імпрези. Від деякого часу ми все більше одержуємо таких вісток, без різниці платити оголошень, хоча ці імпрези подумали, як прибуткові.

Інший приклад: "Свобода" друкує більші чи менші, часом навіть великі підписки оголошення, величавих бенкетів, під час яких "столи агітують", більше чи менше традиційних забав і балів та подібне. Коли ж приходиться покривати рахунок за оголошення, наспівасе прохання скасувати або бодай зменшити цей рахунок, бо після оплат за чужу залу, оркестру, обслугову тощо, на заплату за оголошення в "Свободі" вже не вистачає фондів. Результат: в адміністрації "Свободи" сьогодні вже зібралось на десятки тисяч доларів невіриваних рахунків за ці оголошення.

Ще інший приклад: відбуваються збірки на перізії добрі цілі, або складається пожертва на такі цілі при різних нагодах. "Свобода" у своїй службі громадській такі збіркові акції популяризує і підтримує. Після збірки надіслалась часто на десятки сторінок машинописні викази жертвodawців з бажанням надрукувати їх, очевидно безкоштовно, бо фонд призначений на "народну цілі".

Таких і подібних прикладів можна б наводити без кінця і краю. При цьому забувається, що однією з найбільших "народних справ" є власне газета, що її друк і висилка коштують сьогодні горами суми. Скажимо, що газети цвинтаріща заповнені безліччю всьїхляких публікацій. Ні, вони самі не помирали, їх убили їхні читачі. "Свобода" це існує завдяки постійній підтримці і дотациям її давля. Українського Народного Союзу, і до дотаций з кожним роком треба збільшувати і збільшувати. Але, все має свої межі. Про це повинні знати і пам'ятати також читачі і громада.

На Пранивщині спом'янули В. Гренджу-Донського

Пряшів. — Орган Культурного Союзу українських трудящих Чехо-Словаччини, тижневик "Нове життя", що виходить у Пряшеві, присвятив статтю пам'яті недавно померлого у Ватиславі українського письменника Василя Гренджу-Донського, родом із Закарпаття. У статті, між іншим, написано: "Те, що зробив Гренджу-Донський, — це велика заслуга".

Кий як письменник на Закарпатті, назавжди залишиться невід'ємною складовою частиною культурного надбання закарпатських українців. Ім'я Гренджу-Донського так само нерозривно пов'язане з історією новітньої української літератури на Закарпатті, як ім'я Івана Котляревського у початках української нової літератури.

ЗАХОДИ І ПРОТИЗАХОДИ

Не викликають заперечення і єдині далі кроки для урівноваження і зміцнення політики відпущення, розрядки, як це формулює більшість преси, чи деталі. Рівнобіжно з тим обидві суперпотуги напружують усі свої сили, щоб зміцнити та розбудувати свої позиції в світі й, очевидно, створити нові винищючі бази. Поволі й боляче пригасася ідокалістичний воєнний театр, що десяти років сплявав і ще дала спливає кров'ю, і навчені його гірким досвідом потуги змагаються створити такі умови в неврайованих районах, щоб противники відточили зважати на зброю і авантюри. Слідно це в тершу чергу на Близькому Сході. В перемінній черзі публічна опінія доводиться про захопи, а нерасуспіх, однієї сторони, а відтак другої.

Особливо Советський Союз не жаліє ні коштами, ні людськими зусиллями, щоб поширити свої бази й точки опертя. Уможуючи своїм впливом і впливом арабських півострів, — в бажувачій фазі розвитку найбільше неврайованих, а може й найбільше вирішальний театр, — Москва посіла крим та в західній частині того континенту (головно Сирія) не менше важливі пункти й на ході Арабського півострова: на острові Сокотра (Індійський океан), в Адені (Південний Ємен), в Баєрі (Ірак), та аж до бази в Сомалі, загальною уважаний "найчервоною" частиною Африки.

В Південному Ємені влітку цього часу оперують ліві партизанти. Та мабуть найбільше характерніша діяльність довгого часу сумніваю, коливаю, Москва вирішила, що дає час переїхати до якої підтримки й активної участі в побудові й розбудові різних арабських комуністичних партій. Як відомо, дотепер ні москвинський центр, ні його єнісари в трюм дострої, не дуже зовушувались долею, чи радше недовго своїх арабських урядовців. Навпаки, Москва щедро постачала арабам масу зброї, але мовчала, коли в тих країнах державні чиновники вилучували місцевих комуністів і роками тримали їх поза ґратами в дуже нелегких умовах. Згідно з найновішими інформаціями це мінється тепер.

Очевидно, що й ЗСА, не засипляють ґрушок у попілі. Недавні вістки про вишколи американськими спеціалістами "служби безпеки й охорони" в деяких країнах на чолі з Савдійською Аравією та навіть на терені ЗСА й висилка туди розмурдованих експертів мають свою вимову. Державний секретар, Г. Кіссінджер, у часі своїх поїздок на Близький Схід теж напевно не дарма в цьому напрямі, хоч слово "мир" не сходило з його вуст. "Стереженого Бог стереже", коли ж це до того маєст до діла з таким "детаністом", як Москва, то тим більше треба поступати згідно з другою українською приповідкою, опертою на сотні років народного досвіду: "З москалем дружити, але камінь за пазухою держати".

Що ж роблять зі свого боку араби й іранці, доокруглих земель відбуваються ті контрадсанси, чия нафта манить око в однаковій мірі західних капіталістів, як і "ідеї" суспільних, жазурих, грецьких і, очевидно, бразильських?

Відповідь тих народів дуже цікава й дуже виразна. Вони вказує безсумнівно, що вони не покладатися на своїх "приятелів і протекторів", але намагаються своєю долію тримати цупко у своїх руках. Для 6-го березня закінчилась в Альжирі конференція Організації країн експортуючих нафту: Алжир, Еквадор, Індонезія, Іран, Кувейт, Лівія, Нігерія, Катар, Саудівська Аравія, Об'єднані Арабські Емірати, Венесуела, Габон. Конференція закінчилась декларцією, яка своїм змістом і своєю формою перегукується з найкращими й найвагомішими політичними документами світу. Особливо: "Суверенітет і територія кожної держави не підлягає об'єкту солідарності, як об'єкту іхні країни, забезпечуючи легітимні права й інтереси їхніх народів, підтверджуючи суверенітет і невід'ємні права цих народів до власності, використовувати їхні національні ресурси й природні ресурси і відкидаючи будь-яку ідею, чи спробу, що заперечувала б фундаментальні права, таким чином суверенітету їхніх країн".

Чи може ясніше, виразніше й рішучіше бути з'ясований принцип правої суверенітету народів?

Країни-експортери нафти були в часі поточної господарської кризи "тенденційно" з легкої руки обвинувачувані в спричиненні цієї кризи чотиринадцять збільшили ціну на нафту. А ось, що вони казали: "Суверенітет і територія кожної держави не підлягає об'єкту солідарності, як об'єкту іхні країни, забезпечуючи легітимні права й інтереси їхніх народів, підтверджуючи суверенітет і невід'ємні права цих народів, використовувати їхні національні ресурси й природні ресурси і відкидаючи будь-яку ідею, чи спробу, що заперечувала б фундаментальні права, таким чином суверенітету їхніх країн".

Щоб не було сумніву у їхній поставі, учасники алжирської конференції не помилилися пропаганди проти них, а навіть погрози з боку великих держав, а особливо з боку міжнародних фінансово-промислових велетнів: "В обличчя таких погроз суверенітету й голови держав не раз підтверджують солідарність, яка єднає їхні країни в обороні їхніх інтересів і прав народів, і заявляють готовність в рамках тієї солідарності (Закінчення на стор. 3-ій)

Всімхнісь, весно!

Чи ви теж, дивлячись на календар, рахуєте дні, які разом з вами викидають приходу красуні Весни? На календарі дата її появи точно зазначена, дні акуратно підраховані, а вона, химерна, десь заборилася! Уже б повинні прийти її передвісники, а тут такий перекірний вітер, що він часами снігом замітає! А приятель красуні Весни — сонечко — теж хвилюється. Інколи таке яєне, що аж лобом, але тільки через шибку вікна. Вийдете з хати, а там холодно. Але не турбуйтеся: ані прикрий вітер на провесі, ані навіть легкий сніг вже нам тепер не страшні. Вони сердяться тільки з люди, що їхні володіння вже кінчається. Ще трошки підждемо — і буде тепло.

А все таки варто у березні дні слідувати за віснунією весни. Може у вас перед хатю росте куш бусу? Пригляньтесь брумняку на його гілках, — вони щораз

то більшають, повнішають, а котрогось дня несподівано переміняться у листочки. Зразу манюсянькі, а відтак щораз повніші, більші, крапці! І тоді вже повірите, що весна йде до нас. І всімхніється до думки про неї...

А може, десь у міському сквері, який минає щораз, блути до праці, росте непомітний кущ? Сирій, пригнічений неприхильними зимовими днями й ночами. Ви досі не звертали на нього ніякої уваги. Аж котрогось ранку відкрите широко, очі від несподіванки: звідкіль з'явився тут "маленьке чудо" — розкішний ювентим квітм кущ форесті? А може це буде ромашка, як молодеча квітка, кущ вайгелі? А може просто вишневка з'явиться серед сірих мурих у розкоші ніжного білого квітця? Ех, біла вишневка, ти зараз нагадаєш річковий дні, дитинство, розкоші й яєне, ювентим буйку, мрійливий! Звідкіль ти з'явився тут, несподівано — біла красю рідної вишні? І серце жавіше заб'ється, бо хіба можна дивитися байдуже на неповторну красу розцвілого дерева?...

А може це буде найкрасовіше, і зарозуміливіше, з усього — перша весняна трава. Яким пригнітаючо — нетерпим був цей шматок землі, що зветься травником: рештки мертвих зісхохлених стеблин, жмутки заболоченої роси з минулої осені, сіра нудьга безділля. Та ось, від кількох днів, там пробудилося нове життя. Клантків землі прибрисає колір зеленої налі — травичка сходить! Спершу несподіваними тоненькими стебелцями, а потім з предивною силою бунує, такого, що вас аж дивує: звідкіль береться у тієї травички така міць? Ех, як добре було б і людині набратися з весною подібного розмаху, закинувши в кут всі понури міркування!

А воно можливе. Коли пригріє сонечко, зазеленіють трави й кущі, вам теж стане відрадіше. Може світ зміняється стовідсотково на крає, але люди можуть стати привітнішими. І у вас з'явиться більше відповідності на всі турботи, прикроці, смутки. Це буде вам щорічний дарунок весни. Варто про це пам'ятати...

А вже найбільшу радість матимуть ті, що милуються квітами. Хтось, у якого більший чи менший городчик коло хати. Перші троялівки ось-ось відкривуть червоні, жовті, рожеві — які хочете! — келеки квітів. Чекаєте на ці хвилини, як на зустріч з наймилішим приятелем. Як на радість, у якій не буває розчарування. І запам'ятовує п'яний синій гімнчик, і скажуть: вже весна. Що є краще в світі від весняного квітця й від усмішки дорогої людини?

І може прийдуть до вас в гості соняшні картини весни вашої молодості. До кожного "яксь" інша. Може пригадається якась лісна поляна, де ви зривали білі дзвіночки/проліски? Ще в ярах лежав сніг, а вони — білі дзвіночки — нечутно співали пісню весни. Там вам радісно було тоді, мов би даровано вам велику цінність. А це був тільки жмуток перших квітів весни... А відтак мати докоряла: — "І де це ти заболотилася по вузку"? — Во я верталася з лісу ще розкошми не стежками. Та я не бентежилася цими докорами, бо знав корітло вибито з хату.

ПРО АВТОРА "ДУХОВНОСТІ НАШОГО ОБРЯДУ"

Нещодавно появилася в Торонті, Канада, друком збірка праць св. п. о. мітраті д-ра Богдана Липського під заголомком "Духовність нашого обряду".

В чому лежала велич св. п. о. мітраті Богдана Липського? В першу чергу, це була людина науки. Покійний мав велике знання візантійсько-українського обряду. Був професором спеціальної догматики й моральної богослов'я, знавцем історії Східних Церков (не тільки Української Церкви), історії української культури, любителем та культиватором чистоти української літературної мови. Був вичерпно розізнаний в українському громадському житті в сучасний час як у Краю, так і на еміграції. Також добре знавася в сучасній світовій політиці, й наперекір різним "комбінаціям", які люди спробували про таку чи іншу політичну ситуацію, Покійний мав випробовану свою думку, що як описана вишнє, була правильною.

Яєні речі, що таке величезна вимірювало багато читати й студіювати. На не мало було часу вдені, тим більше, що адміністрація великої Святомиколайської парафії вимагала чималого складу праці. Телефони таїже не гнавали. Тому Покійний читав, робив записки й студіював далеко поза ліній, не раз аж до довгати. Де й зумовляло обставину, що вставав пізніше. Взагалі під відрадіше способом ведення щоденного життя від "ересичних людей". Він був "холодним на знання" і черпав його з різних джерел: з святож, періодики й розмов з різними людьми, що їх проводив довгими годинами. Чоловік і дискусій, а владно обсервацій життя. Чинив і студіював у різних мовах: крім слов'янських мов, читав французькою, англійською, італійською, німецькою, голландською, іспанською, і т. д. "мертвих" мов знав елементарну грецьку й латинську.

Його улюбленою лектурою були періодики, наукова література про українсько-візантійські й інші обряди, взагалі про все, що стосувалося до Східних Церков, і їхня історія, каноничне право, візантійське мистецтво, архітектура та твори про розвій модерної богословської думки.

В останні роки по Другому Ватиканському Соборі, богословська думка зробила мильні кроки вперед. У цій літературі Покійний був розізнаний до подробиць, аж до найновіших видань. У себе мав величезну книгозбірню з вищезгаданих предметів. Крім того був збирателем церковних книг, церковних уставів й церковної утварі.

Це своє знання щиро оформував своїм парафіанам у проповідях на т. зв. "двадцять", що й відрадівав багато років. Далі доповідав священникам на численних конференціях Торонтської епархії, відділам ЛУЧЖ (Ліга Українських Католицьких Жінок), БУК (Братство Українців - Католиків), пластові молоді, а теж давав реферати ширшому громадянству на тему помісності нашої Церкви і на літургично-обрядові теми.

Це і самозрозуміло, що промовляв часто на конгресах українських католицьких організацій. Був їх духовним опікуном, мудрим дорадником, цікавим дискусійним та співрозмовником. Центральні епархійських українських католицьких організацій. З ним можна було говорити на різні теми, і завжди Покійний міг і мав щось цікавого сказати. Коли ж, бувало, когось не знав, відповідав безпосередньо: "Щого не знаю", або "На цьому не визнаюся".

Друга характерна риса Покійного, що відраділа його від інших людей, була те, що не думав стандартно. Тому любив людей з оригінальними поглядами, навіть коли вони не покривалися з його власними думками, однак лише в такому випадку, коли знав, що люди висловлюють їх щиро, у власному середовищі чи суспільстві. Сам мав свою визначену лінію і послідовно проводив її в житті. Не любив людей конюнктуральних, що хитались туди-туди, як вітер. Не любив об'єднувати, періодики й розмов з різними людьми, що їх проводив довгими годинами. Чоловік і дискусій, а владно обсервацій життя. Чинив і студіював у різних мовах: крім слов'янських мов, читав французькою, англійською, італійською, німецькою, голландською, іспанською, і т. д. "мертвих" мов знав елементарну грецьку й латинську.

Його улюбленою лектурою були періодики, наукова література про українсько-візантійські й інші обряди, взагалі про все, що стосувалося до Східних Церков, і їхня історія, каноничне право, візантійське мистецтво, архітектура та твори про розвій модерної богословської думки.

В останні роки по Другому Ватиканському Соборі, богословська думка зробила мильні кроки вперед. У цій літературі Покійний був розізнаний до подробиць, аж до найновіших видань. У себе мав величезну книгозбірню з вищезгаданих предметів. Крім того був збирателем церковних книг, церковних уставів й церковної утварі.

Це своє знання щиро оформував своїм парафіанам у проповідях на т. зв. "двадцять", що й відрадівав багато років. Далі доповідав священникам на численних конференціях Торонтської епархії, відділам ЛУЧЖ (Ліга Українських Католицьких Жінок), БУК (Братство Українців - Католиків), пластові молоді, а теж давав реферати ширшому громадянству на тему помісності нашої Церкви і на літургично-обрядові теми.

Це і самозрозуміло, що промовляв часто на конгресах українських католицьких організацій. Був їх духовним опікуном, мудрим дорадником, цікавим дискусійним та співрозмовником. Центральні епархійських українських католицьких організацій. З ним можна було говорити на різні теми, і завжди Покійний міг і мав щось цікавого сказати. Коли ж, бувало, когось не знав, відповідав безпосередньо: "Щого не знаю", або "На цьому не визнаюся".

Друга характерна риса Покійного, що відраділа його від інших людей, була те, що не думав стандартно. Тому любив людей з оригінальними поглядами, навіть коли вони не покривалися з його власними думками, однак лише в такому випадку, коли знав, що люди висловлюють їх щиро, у власному середовищі чи суспільстві. Сам мав свою визначену лінію і послідовно проводив її в житті. Не любив людей конюнктуральних, що хитались туди-туди, як вітер. Не любив об'єднувати, періодики й розмов з різними людьми, що їх проводив довгими годинами. Чоловік і дискусій, а владно обсервацій життя. Чинив і студіював у різних мовах: крім слов'янських мов, читав французькою, англійською, італійською, німецькою, голландською, іспанською, і т. д. "мертвих" мов знав елементарну грецьку й латинську.

ЦІКАВА НОВИНА

Дозвольте шановні читачі і дорогі приятелі полістити вашу ласкаву увагу однією коротенькою, але важливою новиною.

92-річний ставелар "Найстарішим ставеларом на земній кулі" є, очевидно, Рікардо Вассес. Ному 92 роки і він далі ще працює на заводі Ветлегема Стіл у Сан Франціско. На відомості Вассеса покищо не збирається, бо в Сполучених Штатах Америки досі не існує гарантованого законом пенсійного забезпечення.

Якщо б я в цьому місці закінчив і поставив крапку, то до редакції "Свободи", розуміється, зразу посилалася б листи читачів з голосами протестів і святого обурення! "Що трапилось вимому малому фелетоністу?!" — загомоніли б шановні читачі. — Чи він, бач, не п'яний, чи кукільва-ну не об'їв, що він пише в своїй "журналі" такі голоси, сказавши "політеско" коїм, заважали і так тяжко зневажає свою приналежність до Америки, саме "напередодні" пресування його в лютий, 200-річчя проголошення Незалежності! Аж він, той, той фелетоніст сажує до арешталу, з котрого так часто користає заборізанка советської пропаганди. Такі ж самі тяжкі інсульту кидають на Америку так само, "радянські та прогресивні зазети".

Все це істинні правди, шановні читачі: справді ця, з дозволу сказати, новина була спершу надрукована в котрійсь підсоветській чи прогресивній емігрантській газеті... Але і, те правда, що й потім передрукувала на своїх сторінках по-українськи, напругий, український тижневик з Торонто, знаний з того, що його редакторизація, як кажуть, редагує газету кожним: вирізує статті, квітці й тому подібні матеріали з інших газет, а потім клеїть з того осього робю альбому.

Автор цих рядків, ріс людина, не ставити собі за мету новгати коїм у редактора з Канади, як він має редагувати свої тижневики — користуватись гужими матеріалами, чи писати власноручні. Це його, так би мовити, бізнес. Все ж таки, гадаємо, варто було б шановному коїлєзі бодай час від часу кіннути одним оком на те, що він поводить свою газету, а тоді вже відповісти, куди йому там забачається. Той лобом не єйшов би такий скандал і тяжка компротіація, як з тим 92-річним ставеларом Ветлегема Стіл у Сан Франціско, ем з неіснуючим досі в Сполучених Штатах Америки законом про пенсійне забезпечення.

ІКЕР.

ПОВИЛАСЯ ПОВІСТЬ СОФІ ПАРФАНОВИЧ

У видавничій серії Наукового Товариства ім. Шевченка "Українська Літературна Бібліотека", том 14, Нью Йорк, 1974, вийшла друком повість покійної Софії Парфанович п. з. (дочка Кичерами та над потоком". Це мемуарна, невелика роднина хроніка про Старого Пана, тобто батька письменниці. Подія відбувається між двома світовими війнами в с. Розлуч, турчанського повіту, у підлітків "бойових" Карпат, де Старий Пан побудував собі хатину недалеко від верхів Кичер над потоком. На невеличкому господарстві жив із прислужкою та своїми улюбленими домашніми тваринами, відрадівався.

Повість приготував до друку проф. В. Лев на основі трьох неповних частин манускрипту.

вас несподіванка — вони зазеленіють, дрібніми листочками так, як моїх. І тоді всімхніється. І до сонця і до красуні Весни, що йде нам назустріч. На красуню, яка чиниться, зовсім і пахучі букети радості, варто почати!

Податися до загального відомо, що вже повнілися наступний 600 сторінковий том проф. СТАНІСЛАВА ВІНЦЕНЦА в польській мові п. 3.

ЛИСТИ З НЕБА

Це сльодуче пасмо епосу, оспівуюче духову культуру гудулі.
Ціна книжки \$12.00. Рівнок можна ще дістати по передній том „Звада“ в ціні \$8.00.
Замовлення прощу вислати на сльодуючу адресу:
POETS' AND PAINTERS' PRESS
146, Bridge Arch, Sutton Walk, London S.E.1,
England

УКРАЇНСКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОНІЧ“ у ФІЛІДЕЛЬФІ, Па.
1814 N. Broad Street
ПОВІДОМЛЯЄМО НАШІХ ЧЛЕНІВ, ЩО
**ЗВІЧАЙНІ
РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРНІ**
Української Федеральної Кредитової
Кооперативи
„САМОПОНІЧ“
— відбудуться —
у неділю, 23-го березня 1975 р.
о год. 3-й по пол.
в залі Товариства „Тризуб“
Регстрація год. 2-га по пол. ДИРЕКЦІЯ

Увага! ПЛАСТУНКИ, Увага!
ПЛАСТУНКИ І ОУДЕНТИ!
МАЄМО ЩЕ 5 ВІЛЬНИХ МІСЦЬ
для охочих взяти участь
в 4-ТІСНЕВІЙ ПРОГУЛІ МОЛОДІ
до Італії та Греції від 1-81 липня 1975 р.
Телефонічні згодошення приймаємо до дня 18 березня.
Завдаток \$125.00 на летувальні квиток та \$50.00 на
готелі мусимо одержати до дня 22-го березня 1975 р.
Дам'ян Липинський — (201) 768-1165

ФІЛІДЕЛЬФІЙСЬКІ ВІДІЛИ
ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА
УКРАЇНСЬКОЇ ВІДНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК
та
УКРАЇНСЬКОГО ЛУКАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА
владштовують спільно
**КОНФЕРЕНЦІЮ
МОЛОДІХ НАУКОВЦІВ**
призначену боріся за владшодження і наші рідні права
ЛЕОНІДУ ПЛЮЩЕВІ
Конференція відбудеться
в неділю, 23 березня 1975 р.
від 2 до 6 год. по пол.
в Ді Салі Коледажі
(„Студент Юмю“, 2-й поверх)
при Олві Абені 120-й вул. у ФІЛІДЕЛЬФІ, Па.
ПРОГРАМА
Д-р АНДРІЙ ЗВАРУН (біохімія, д-р Унів. Кентакі
1970); Перерізка відсутності бактерій у шкідливій
кількості.
Д-р МІРОН МІХАЙЛОНЕЦА (мікробіологія, д-р Сира-
моз, Унів. ІОА); Шкідливі збуді і бактерії.
Д-р ТЕОДОР КОСТЮК (астрофізика, д-р Сирамоз Унів.
1973); Організм сполучі в міжзоряних просторах.
Д-р ОМЕЛІЙ ЛУКАСЕВИЧ (біологія, д-р Брін-Мор
Кол. 1972); „Нові осия імунології“.
Д-р ІГОРІЯ СІВНАК (антропологія, д-р Гарвард, Унів.
1974); Чому в доісторичній добі жили жини ко-
ротше від мужини?.
На конференцію запрошуються всі Членів і Прихиль-
ників ТУТА, НТШ, УВАН, УЛТПА та всі Громадяни-
ство. Звертаємо запрошується нашу студію Молоді.

УВАГА! УВАГА!
1-ий Відділ СУА та Комітет Бойківщини
владштовують
„БОЙКІВСЬКИЙ ВЕЧІР“
в суботу, 22 березня 1975 р., о 5-й год. веч.
у ПЛАСТОВІЙ ДОМІВЦІ, 144, 2-га Avenue, НЮ ЙОРК, Н. Й.
У ПРОГРАМІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ:
Мгр Мйрон Утриско, п. Яничинська, Роман Тимчук, молода солістка
Лариса Магун-Гурин, Оксана Ярема, бандуристи Студії
о. Кіндзеряного-Пастухова.
ВИСТАВКА БОЙКІВСЬКОГО МИСТЕЦТВА та ПОКАЗ НОШІ
під керівництвом п-ні Кметик.
До участі запрошує все Громадянство —
Управа 1-го Відділу та Ком. Бойківщини

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ — під патронатом ВІДІЛУ УККА ФІЛІДЕЛЬФІ
СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ
ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 25-их РОКОВИН З ДНЯ
ГЕРОНСЬКОЇ СМЕРТІ СЛ. П.
ГЕН.-ХОР. РОМАНА ШУХЕВИЧА —
ТАРАСА ЧУПРИНКИ
Головного Командира Української Повстанської Армії
Субота, 22-го березня 1975 р., год. 6:30 веч.
Зали: Менор Джуніор Каледжі — Факс Чейс
В ПРОГРАМІ: Аспель коністативних і молодечих організацій — приймає Генер-
ала ПАВЛО ПАНІПРУК, кол. Головного командуючого Української Національної Ар-
мії; промова — МАРІЯ-НАДІЯ ГОЛЯШІ з Чикаго; КАТЕЛІЯ ВАНДУРИСТОВ Ста-
ніслав 1-го Української Дивізії УНА в Ньюарку, під кер. О. ГОЛОВАНЬКОГО і В.
ЮРКЕВИЧА; декламація — студ. ОЛЬГА ШКАФАРОВСЬКА; виступ МОЛОДІ
ПЛАСТУ під кер. З. ЧАНКІВСЬКОГО; Тріо СУМА „СОЛОВЕНКИ“, під кер.
проф. ЗОІ МАРКОВИЧ.
• Комітет прохає Товариства й Організації взяти участь в Аспелі і Панахидях
в односторонніх із прапорами.
• Квитки: „Оріон“, „Космос“, пп. Пазуляк-Коженьовський, Луцишин, Мишишин.
В НЕДІЛЮ, 23-го БЕРЕЗНЯ П. Р.
ПАНАХИДИ
В Соборі НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ ПДМ при вул. Н. Френклин —
о год. 12:30 по полудні
В Соборі СВ. ВОЛОДИМИРА при 5-й вул. — в год. 11:45 перед пол.

Пам'яті Максима Фанка

У п'ятницю 31-го січня д.р. біла першої години вполуд-
не помер бл.п. Максим Фа-
нок на 70 році життя, зали-
шивши в глибокому смутку
дружину — Ольгу, сина —
Антон, дочку — Марію з
чоловіком і чотирьох внуків,
рідню в Канаді, Америці й
Україні, приятелів та знайо-
мих. Покійний народився в
Підкарпатському селі Серед-
не Велике на Лемківщині в
заможній і численній роди-
ні: мати Параскея й бать-
ко — Антін, брати Михайло
Іван, Василь, Степан і Ігнат
та сестра Марія.

Сл. п. Максим Фанок

Великий вплив на юнаць-
кі роки мав знаний майор
того часу — о. Роман Ісай-
чик. Під його впливом По-
кійний вивчився на дяка.
Швидко після відбуття вій-
ськової служби, вемігрував
до Канади й замешкав на
постійно в місті Лашан коло
Монтреалю, де й проживав
до кінця життя.

Від самого початку пере-
бування на еміграції, актив-
но включився в громадське
життя, а головним чином
повиняв функцію дяка без-
будь-якої вінагороди протя-
гом 43 років.

Останніми роками старав-
ся, щоб новий парк у „Ша-
тогей“ недалеко Лашан на-
звано ім'ям великого україн-
ського поета й письменника
Івана Франка та на цей парк
відступив частку своєї землі.

Покійний Максим був до-
ві роки підприємцем харчо-
вої крамниці й широко зна-
ним у Монтреальській Окру-
зі та інших містах Канади й
Америці: свідчить про це
численна участь у панахи-
дах і похороні.

У понеділок 3-го лютого
тіло Покійного перевезено із
закладу погребового до цер-
кви св. Вас. Великого, а від-
так на вічний спочинок на
католицький цвинтар в Ля-
шіні.

Похоронні відправи в Па-
нахиди відправив о. Вас.
Бринявський з участю дер-
ковного хору під керуванням
Я. Панасюка. У похоронній
відправі також брали участь
дяки Монтреалю: Петро
Крамар і Олександр Фенік.
На закінчення похорону о.
Вас. Бринявський запросив
присутніх від імені родини
на поминальний трапезу, яка
відбулася в церковній залі
св. Вас. Великого в Ляшіні
під керуванням Василя Ки-
цака.

З добрим словом про По-
кійного виступив в імені
громади св. Василя Велико-
го проф. С. Геба, який під-
креслив, що Покійний не ли-
ше сповнював функцію дяка
безплатно, але й своїми по-
жертвами на рідну Церкву
займав друге місце.

ЗАХОДИ І ПРОТИЗАХОДИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ности жити негатайні й влас-
тиві заходи для протидії тим
погрозам спільною відпові-
ддю, де була б в цьому потре-
ба, а в першу чергу в випад-
ку агресії“.

Ми не будемо наводити да-
льших місць цього знамени-
того документу, бо його май-
же повністю повторила вели-
ка світова преса й напевно
до нього ще не раз поверта-
тиметься. Тим більше, що учас-
ники конференції включи-
ли в свої майбутні кроки бо-
ротьбу за відповідні цілі й
господарювання сировинами
інших країн світу, які доте-
пер були використовували
чужим капіталом.

Не можна помянути мов-
чанкою це іншої події, яка
сталася в часі конференції.
Від років між Іраном і Іра-
ком існували гарячі конфлі-
кти, які загрожували вибу-
хом війни. Як значинно, між
сусідами спір був за кордо-
ни, а до нього долучувалися
інші. Найбільше загрозливий
кордон пробігав в районі „Гі-
блійного раю“, рік Евфрату
і Тигру, та їх устя. Іран на-
магається придумати курдів,
які саме тепер розгорнули
велику повстанську бороть-
бу. Справа ускладнена ще
й тим, що курди живуть в
районі Мосулу, багатого на
нафту. Іран поставав ім не
лише зброю, зв'язок зі сві-
том, але й „експертизу“.

Мабуть ніхто не сподівав-
ся, що бінним продуктом
альжирської конференції бу-
де договір підписаний учас-
никами конференції, шахом-
над-шахами і заступником
Головної Революційної Ради
в Іраку. Договір цей має три
значущі постанови: 1. Пок-

Українці Маммі і околиць на Флориді відзначили Січневі Роковини

Зліва: 1-ряд: Р. Гібсон, В. Бащина, Д. Кучкуда, В. Хомиш,
Л. і Е. Хомиш, І. Л. Пламмер — відемайор. 2-ряд: М.
Курман, о. Т. Гібсон, І. Сперкач, В. Бащина, І. Атаманець,
М. Ребозо.

Заходами УККА, Відділ у
Маммі, тут, в приднісній Ук-
раїнсько-Американського
Клубу, відбулася урочиста
Академія, присвячена відзна-
ченню січневих дат 1918-19-
19 років, проголошення від-
родження і об'єднання Ук-
раїнської Державної незале-
жності.

При численній зібраній пуб-
ліці, Свято відкрив голова
Відділу УККА Володимир
Хомиш. На вступі Богдан
Сперкач, на фортепіані, під-
грав американський гімн.

Святочну доповідь виголо-
сив студент середньої шко-
ли в Маммі — Ярослав Спер-
кач, який говорив про від-
новлення української держа-
вності, проголошення чте-
того універсалу, а пізніше
про об'єднання Західноук-
раїнської Республіки з УНР.

Москва, не погодившись на
відділення українських се-
мель і відновлення україн-
ської державності, почала на-
ступ проти української ар-
мії, яка боролася Україну
під проводом Головного Ота-
мана Симона Петлюри. Але
не маючи допомоги від за-
хідної демократії, мусіла
відступити і відійти на емі-
грацію. Українська Повста-
нча Армія, під проводом ге-
нерала Романа Шухевича
продовжувала боротьбу з
московським нацизмом і до-
провадила до проголошення
Української Державності у
Львові 30-го червня 1941 р.
Хоча ворог наново окружу-
вав Україну, боротьбу укра-
їнського народу за незале-
жність — стверджено січневими
датами — далі продовжу-
ється різними засобами.

Реферат про січневі дати
англійською мовою виголо-
сив Юрко Тершаковець, сту-

дент Маммського університе-
ту.
У виконанні дальших точок
програми виступив з декла-
мацією студент „Рідної Шко-
ли“ Зірко Сперкач. Таланови-
тий піаніст В. Сперкач від-
грав на піано музичні композиції
Шопена і Листа. Уче-
ні „Рідної Школи“ декламу-
вали — Елі і Левко Хоми-
ш. Солю на акордеоні
виконав Михайло Угляр, сту-
дент музичної школи, який
відіграв композиції Бетгове-
на і Клемента.
Учениця „першої класи“
„Рідної Школи“ Віра Бен-
гловська продеклямувала
вірш.

В останній частині свято-
чної програми виступив „Ук-
раїнський Національний
Хор“ з Маммі, під диригент-
турою Івана Атаманця, який
відіграв в'язанку стрілець-
ких пісень.

Святочну Академію закін-
чено відспіванням україн-
ського національного гімну.
Цілість програми Академії
вдалася завдяки культурно-
освітній референтурі мо-
лодого ще тут Відділу УК-
КА, очоленої культурно-ос-
вітнім референтом М. Курма-
ном, з участю Надії Мудрей-
ко, Софії Кучкуда, В. Бащи-
на і інших.

В дні 22-го січня україн-
ську делегацію, в складі де-
сяти осіб, на чолі з головою
Відділу УККА В. Хомишом,
прийнято на аудієнції засту-
пником посади міста І.
Л. Пламмером. Проклама-
цію про відзначення 22-го січ-
ня Дням Української Незале-
жності прочитав коміше-
нер о. Теодор Гібсон з де-
рученням, щоб висвітили ук-
раїнський прапор побіч аме-
риканського.

В ТРЕТІ НЕВИМОВНО БОЛОЧІ
РОКОВИНИ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого Найдорожчого і шкільного Незбутнього
МУЖА, БАТЬКА, БРАТА, ДІДУКА І СВАТА
**бл. п. д-ра РОМАНА
КРИШТАЛЬСЬКОГО**
буде відправлена
ЗАУПОКИНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
в церкві СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ
в НЮАРКУ, Н. Дж.
17-го березня 1975 року
о год. 7:30 веч.
Пригласити і Змішати про Молитви за упокій
душі Покійного просить —
адреса — Софії
сестри — ЯРОСЛАВ з Родиною

ОКРУЖНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК
АМЕРИКИ НОВОЇ АНГЛІЇ
— владштовує —
в неділю, 16 березня 1975 р.
у ЛОГЕН ВІО КАНТРИ КЛАБ
НЮ ГЕЙВЕН, Конн.
ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ
з нагоди 50-річчя
Союзу Українок Америки
Під час бенкету відбудеться показ історичної ноти ук-
раїнки та показ естради прикрашуваних давами і мо-
дерними вишивками, експонати з української різьби, ке-
раміки, вишивок. Квартет членок СУА, Гарффорд, на-
родні танці.
Початок год. 1:30 по пол.

Призма ч. 5.
ХТО МАЄ ВУХА, НЕХАЙ СЛУХАЄ!
В 1970 р. 40% населення світу становили христия-
ни. В 1970 р. було їх тільки 20%. Деякі церкви згину-
ють, що 70% їхніх візанців живе на території окупи-
чення 30% населення нашої планети. Статистика по-
казує, що деякі церкви зростають в 1870-1900 рр. на
435%, в 1900-1930 тільки на 184%, і тільки на 137%
в рр. 1930-1960. Що буде в роках 1960-1990? Чи існує
можливість, що віруючий, стрінувши одну людину не бу-
де питати, до якої він належить церкви, але радитиме,
що знайшов це одного віруючого? Додаймо до тої кар-
тини, що 90% прозелітів походять не з поган, але з лю-
дей з християнським освідомленням. Останній штрих
до цього малюнку: два більшіи люди ніколи не чу-
ли нічого про Христа.

Що властиво сталося? Різні по-різному відповіда-
ють: а) причина зменшення числа християн лежить в
буйному розрості нехристиянського населення землі.
б) християнство не виправдає свого існування й став
непопулярний. в) розвиток науки підніс рівень свідо-
мості людей, а це перешкоджає зростові віри. г) Хри-
стіанізм вистріп на протязі століть й загубив свою мі-
сійну реальність.

ЩО ВИ ДУМАЄТЕ? Чи для Вас забавго трудно
відповісти на сльодуючі мініатюрні аякети?

- 1) Що означають Христові слова: Ви сль землі?
- 2) Чи можна допасувати до сучасного християнству?
- 3) Чи має шанс розвитку християнство, який по-
святитесь тільки духовим, неземним потребам людської
душі?
- 4) Яка галузь церковної діяльності важливіша: за-
няв до послуги й любови до Бога й ближніх, скріплення
віри й моралі, чи добродіяння діяльність на зразок Чер-
воного Хреста?
- 5) Невірний мислєть виключати віру?
- 6) Невірний говорить: Тільки НЕРОЗУМНІ, на-
віні, пріять в Бога. Святе Писмо заявляє: БЕЗУМНІЙ
каже в своїм серці: Немає Бога. Що тут розумний, а
хто безумний?
- 7) Чи можлива є мирна коєзистенція науки, го-
ловно геології, астрономії та археології з вірою?
- 8) Посилання релігійного формалізму, та процен-
тове розрідження християнства в відношенні до других
віросповідань повинно віруючого турбувати, чи може
налякати, скріпити його віру?
- 9) Будемо раді одержати Ваші відповіді й писати Вам
безплатно один з номерів СОЧКИ збірника думок на
суспільні, релігійні й здоровні теми. Пишіть до:
Information Service of Ukrainian Adventists
227 West 46th Street, New York, N.Y. 10036

Марта Бащинська

ВІДПОВІДЬ СУМНОМУ ВІСНОВИ, що дні 12-го березня 1975 року,
відійшла від нас у Вічність в Чикаго, Іллі.
наша Найдорожча МАМА
бл. п.
НАДІЯ РУБЧАК-ГУРА
дружина бл. п. д-ра Деміана Романа, викладача дитячої в допомоговій
шкільній на Рідних Землях.
ПОХОРОНИ БОГОСЛУЖЕННЯ будуть відправлені:
ПАНАХИДА в похоронному заведенні Капа при 3321 W. Chicago Avenue,
Чикаго, Іллі, в п'ятницю, 14-го березня 1975 р. о год. 8-й веч.
ПОХОРОН о год. 9-й ранку в каплиці, а о год. 9:30 в Катедрі св. о. Мико-
лая, в суботу, 15-го березня 1975 р. Місце Вічного Спочинку — цвинтар св. о.
Миколая.
Горезь прибірати:
допоміж — ДАНА з музеєм д-ром ЗЕНОНОМ
КАРАТНИЦЬКИМ і сестрою АДРИЯНОМ
сестри — д-р ЗЕНОН ГУРА і дружиною КВІТКОЮ
і сестрами: ПАВЛОМ і ПЕТРОМ
сестра — СЛАВА РУБЧАК-БАГНИЧ з Родиною
сестра — ОЛЬГА з Родиною
брат — ЮРІЙ з Родиною
Влада і дальша Родина в Америці і на Україні

„Прометей” виступив у Трентоні

Трентон, Н. Дж. (юк). — Понад 400 осіб, старших і молодших, мешканців міста і околиць, в тому числі чимало американських гостей — ентузіастів вітали виступи філадельфійського хору „Прометей” та трентонський танцювальний ансамбль „Ча-й-ка”, що відбувся тут в неділю, 23-го лютого ц. р.

Гарна, репрезентативна й акустична шкільна аудиторія американського гайскула „Джуніор Фор”, полюблена в самому серці міста, добра реклама в пресі і на українській радіо-програмі ім. Івана Самокішова (кер. Ніна Самокішова), у великій мірі причинилися до повного морального й матеріального успіху цієї імпрези.

Хор „Прометей”, під керівництвом талановитого диригента Михайла Дячкова та при фортепіановому супроводі Гали Мазурок, у чотирьох окремих виступах, переплітаючи точками танцювальних ансамблів „Ча-й-ка”, прекрасно передав твори українських і чужих композиторів. Хор відіграв 11 пісень. Солістами в хорі були: С. Чорнобиль, В. Сілецький і Е. Білінський.

Молодий недавно зорганізований трентонський танцювальний ансамбль „Ча-й-ка” під фаховим керівництвом Зої Граур-Корсун, ви-

ступив з чотирма танками. Багаточисельний склад „Ча-й-ка”, рівна кількість наймолодших дівчаток і хлопців, як і достояючих членів ансамблю, в чудових українських (полтавських і гупульських) строях, при аккомпанюванні власної оркестри, а надісне професійний нагляд і хореографічне оформлення танків, справили гарне враження на присутніх та збірив гучні оплески адалної публіки.

Під час програми — оба ансамблі від імені Українського Народного Дому та дякуючи публіці вітали і дякували ім. Андрій Турчин — голова УНДому, а дівчата трентонської Станції „Пласти” та Осередку „СУ-МА” обдарували виконавців китицями квітів. Від хору „Прометей” промовляв і дякував за привітання і гостини, що відбулися після концерту в приміщеннях УНДому, д-р Володимир Карпін, жертвуючи від хору 50.00 дол. на потреби УНДому. Чистий дохід з цього концерту в сумі 1.000,00 дол. призначено на культурно-освітні цілі УНДому. Стівені програмки і квитки концерту виконав ім. Іван Микитин, а скромне прийняття приготували пані і панове під кер. Анастасії Бойдун.

Український культурний вечір в Нью-Йорку

Нью-Йорк, Н. Я. (УККА). — В неділю 2-го березня 1975 р. відбулася в Українському Інституті Америки в Нью-Йорку успішний український культурний вечір для американської і чужинської публіки, яка для багатьох учасників була „відкриттям нової країни”, про яку вони дуже мало чули, а ще менше знали. У цьому вечорі, який спонсорував УККА, взяли участь американці, чужинські дипломати та професіоналісти.

В програмі культурного вечора входили: рецитали української поезії, пісні, коротка промова, гра на бандурі, висвітлення фільму з України, огляди Українського Інституту Америки та переклада. Програму в ім'я УККА відкрив д-р Володимир Душник, редактор „Українського Квартальника”, який коротко з'ясував цілі УККА та проводив програму.

Студент Роман Кизик з Нью-Йорку читав до англіїськи мови поезії Гулака-Артимовського, Гребінки, Мелісського, Шевченка, Франка та Валентина Мороза. Молодий співак-бас Степан Шкафоровський, відіграв 2 пісні при аккомпанюванні п-ї Катерини Чичас-Андрієнко.

Коротку промову на тему „Хто такі Українці”, вголосила п-ї Марія Душник, заступниця головного представника УНС, подаючи історію України та культурний вклад українців у світову культуру та їхню культурно-етнічну окремність.

Д-р Осип Оршківський з Брукліна, Н. Я. висвітлював ряд картин („слайди”) з України, подаючи відповідні до них коментарі. Молоді бандуристи — Грета Чорна, Ярослав Стахів, Лідія Чорна, Марко Іванчик і Ярослав Саленко — з Ук-

раїнського Ансамблю Бандуристів, відіграли декілька творів українських композиторів. Між визначними гістьми, яких представляла п-ї Душник, були представники Мисії при Об'єднаних Націях з Японії, Лівану, Гани, Південного В'єтнаму та представники консулатів Китаю (Тайван), Гаїті, Уругваю, Литви, Латвії і друти.

Рівнож присутніми на вечорі були конгресмени Едвард Кач, Гавленд Г. Сарджант, президент „Радіо Свобода” з дружиною та двома синами; б. американський дипломат Е. Пакер з дружиною; Сергій Джарвіс (уродженець Києва), знааний американський адвокат з дружиною Люсі, творцем документальних фільмів при НБС, Я. Лямпе з дружиною, представники Фондації „Філіппіди”.

Були теж професори університетів, журналісти, провідники жіночих американських і міжнародних організацій, студенти та гості з Еспанії, Колумбії, Аргентини та Уругваю.

Після перерви гості, під проводом п-ї Іваски Петрівської, оглянули Український Інститут та його постійну мистецьку виставку — з якої були захоплені українським мистецтвом.

П-ї Ярослава Сурмач-Мілецька, окремих стилів з власними малюнками на склі, киянками для дітей та картками.

Про культурну програму координували п-ї Андрієнко і М. Душник. До комітету, який помагає організувати програму, входили п-ї: М. Голосник, Ірина Падок, Марія Гончаренко, Іванна Солтис, Стефанія Пронич, Катерина Мицько, Марта Ковальська, Олена Прохорук, Стефанія Букшова, Дарія Степаняк, Анісія Савицька, Лідія Солтис та Оксана Дацьків.

Пам'яті Віктора Філіпповича

В лютому минуло вже 19 років з дня смерті палкого борця за волю України і гідного громадянського діяча — полковника Віктора Михайловича Філіпповича.

Полковник Віктор Філіппович народився 20-го жовтня 1894-го р. в селі Неморож, на Київщині, в священничій родині. Середню освіту здобув у славянській Коледії Павла Галагана в Києві, після чого вступив на юридичний факультет Київського університету. Перша світова війна перервала його студії. Він зголосився до війська і після вишколу в Петербурзькій Констатинівській Артилерійській школі відправився на фронт. В бою відзначився великою хоробрістю і його нагородили Георгієвським Хрестом та іншими відзнаками. В одному з боїв був поранений в ногу.

В 1917-му р. з початком національної революції, він відразу перейшов до української армії, в якій служив до кінця визвольних змагань. Мав славу хороброго воїна та доброго фахівця — артилериста. За бойові заслуги був підвищений з ранга капітана до полковника. Деякий час був ад'ютантом команданта Києва, полковника Савицького, полковника Савицького.

По закінченні визвольних змагань у 1921-му р. його інтерновано в Польщі. Два

роки перебував у таборі інтернованих (Каліш, Щепльорне). З 1923-го року жив на Волині, спершу в Рокитці, де працював директором українського кооперативного банку, а пізніше, з 1932-го року, в Луцьку, де мав посаду кінговода. Весь час брав активну участь у громадському житті, був головою Т-ва Комбатантів та — ім. Леся Українки, яке утримувало українську гімназію.

Під час Другої світової війни знаходився на праці на Судеті у місто Воденбах. З 1945-го року перебував у таборі ДП (Карлсфельд, Миттенвалд). Тут також відзначився громадською активністю: очолював таборову кооперативу, був заступником голови таборової ради, заснував кравецьку майстерню.

В липні 1949-го р. полк. Філіппович переїхав з родиною до Америки до міста Мінеаполіс. Тут він увесь час працював фізичним робітником. Хоча праця його дуже втомлювала, але це йому не перешкодило поєднувати брати участь в громадському житті, в якому останніми роками відіграв провідну роль. Кілька років був скарбником православної парафії св. Архистратига Михаїла, очолював відділ гетьманської організації та „Пілат” — Прият.

Живучи в Америці, він ніколи не забував за своїх друзів, що залишилися в Німеччині. Ввесь час посилав їм допомогу зі своїх скромних заробітків.

Боліше переживаючи су-перечки, що іноді виникали в українській громаді, він всіляко їх намагався погасити. Завдяки його наполегливій праці восени 1952 р. в Мінеаполісі засновано Відділ УККА, який мав спрямувати громадське життя в одне спільне річчє.

Два роки він був головою цієї організації, віддаючи праці в ній із самопожертвою. Він дуже турбувався долею молодого покоління, яке може легко піддатися чужим впливам і втратити своє національне „я”. З цієї причини він організував „Рідну Школу”.

Останніми роками його здоров'я почало підупадати. Проте громадської праці він не залишив до останніх днів життя.

Від умів співпрацювати і знаходити спільну мову з іншими політичними середовищами. За це його всі поважали. Коли йшлося про добробут української справи, державні інтереси у нього завжди домінували над партійними.

Це була людина високого морального — етичного рівня, для якого праця на користь Батьківщини і допомога близьким людям у важкому положенні були імперативом життя.

Помер він несподівано, під серцевого удару 20-го лютого 1968-го р. на 62-му році життя.

У роковини з дня його смерті ми схилимо голову у глибокій пошані перед світлою пам'яттю полковника патріота, мейомного громадянського діяча і прекрасної людини.

О. Філіппович

Real Estate

Flushing, N.Y.
На продаж новий, модерний 2-поверховий дім 8, 6 і 3/4 кімнати, блдз. до підземки, дуже добра ділянка, можна перебудувати \$35,000 позички на 5 1/2%. Друга по-зичка є можлива. Телефон: (212) 84-5150, вечорами.

IN HEART OF POCONO
Vacation — land 5-rooms — 2 baths, new siding — Garage, 2 1/2 acres, many fruit trees, 2-flowing springs. Selling due to illness. Reduced from \$35,500.00 to \$33,500.00. Call (215) 867-4592 or write Bill Romanow, 1434 Monocacy Street Bethlehem, Pa. 18018

OCEAN CITY, Maryland
Ocean front condominium, oversized 1, 2 & 3 bedroom apartments.

Offers all those features desired by the condominium investor. Owner will sell at cost starting at \$35,000. Be our guest and stay in one of our ocean front apartment for an inspection trip. 8% permanent financing. DR. DAVID L. WHITE, 1005 Frederick Rd. CATONSVILLE, Md. 21223 (801) 788-4495

MAKTRA
REAL ESTATE, INC.
4 W. Steuben Street
BATH, New York 14810
(607) 776-2468
FARMS — HOMES
BUSINESS — INVESTMENT
PROPERTY — LAKE
HOMES — ACREAGE

Business Opportunity

We are looking for 10 investors who are interesting in purchasing 400 acres with an 80 acre lake, in Glen Spey, N.Y. Please contact: DAVIS R. CHANT, Barryville, N.Y. 12719 (914) 956-8338

ТАКА Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003
ЧУДОВИ ПІСАННИ
в цінах від дол. 1.75.

Miscellaneous

НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ
БЮРО ПОДРОЖЕЙ
Юрко Хома —
George Choma

KUHNEN
TRAVEL INC.
964 Syntesant Avenue
UNION, N.J. 07083
Tel. (201) 687-8220
N.Y., N.Y. (212) 695-4382

ТУРИ ДО ЄВРОПИ
І ВОСІ КРАЇН СВІТУ

26 днів летючого подорож-
ства з 26-го травня до 20-го чер-
вня 1975 р.
Комп. цілої тури (в повітря і
на суші) \$1295.00 плюс
оплата візи, обслуговування
\$43.00.

Приміщення в 1-поверховій
готелі через цілу туру (2
осіб до кімнати), 2 рази
денно харч. На бажаючі
окремо кімнати за додат-
ковою оплатою.
Завдаток \$200.00 зі замовлен-
ням. Вимагається пошну
оплату до 21 квітня 1975 р.

СТОЛІЯ
Даж, алюміній сайдинг, до-
датковий клімат, обивання
стіл (paneling), кабінети, сте-
лі. Кожного роду століска
праці.
(201) 875-8024, Irvington, NJ
Петро Колосієвський

FARMS & CO. HOMES

НАЙКРАЩІ
ПОСЛУГИ
ВСІХ РОДІВ
KOPF of KERHONKSON, NY
(914) 626-7500

Різне

ВІДКРИТІ КРАМНИЦІ
Матеріал на 1/4 цини. Помі-
щення, подвійні стіни, гарба-
рини і взірські матеріали.
Репетиції і відкриття зборів
матеріалів. Відкрито щоденно
9:30 р. — 5:30 по пол.
в неділю 11 р. — 4 по пол.
CAPO FABRICS
611 Broadway, New York, N.Y.
Room 511
Зайдіть — подивіться!

Funeral Directors

КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely
AIR CONDITIONED
Займається Похороном
в стріт NEW JERSEY.

Ціни приступні для всіх.
Обслуговує чужі і найкращі.
У випадку смутку в родині,
клітці, як і день, так і
вночі

WILLIAM F.
RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
Jersey City, N.J. 07302
Henderson 4-5131

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
5535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475

191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel. 674-3630

Директор ІОСИФ
СЕНКОВСЬКИЙ

Займається влаштуванням по-
хоронів в калісній, полого-
жених в козких районах
міста. Похорон по міні-
мальним цінам.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похороном
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуговує ЦІПРА І ЧЕХА

Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
BESSE 5-3555

KEY PHARMACY, INC.

1307-A Market Street • Philadelphia, Pa.
Tel. NO: 561-5444

- Це назва Аптеки, напроти Ванамейкера, яку варто Вам запам'ятати при найближчій нагоді коли потрібно Вам випити рецепти Вашого лікаря. Ліки тільки оригінальні та безконкурентні ціни роблять нас під кожним оглядом найбільш полюбляною аптекою міста Філадельфії, Па.
- Кожна рецепта є експертно виконана в ціні 10 до 15 хвилин, без зайвого довгого чекання.
- Окрім цього ми також, на бажання, вислаємо Вам рецепти поштою до всіх частин ЗСА, в тому случаю платіть чеком після отримання Вашої посылки.
- Всі закордонні рецепти виконуємо швидко і точно через наш європейський відділ, вислаючи рецепти до всіх країн за винятком СССР.

Mrp Модест Артурів
ДИПЛОМОВИЙ АПТЕКАР

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

(агенція В/О „ВНЕШПОСЛТОРТ”)

добре відома фірма, яка на против багатьох літ скорі-
точно обслуговує своїх багаточисельних клієнтів у ви-
східній пачок-дарунків в Україну й інших частин СССР
Вибірять нічого не платять.
Тисячі задоволених клієнтів.
Всі посылки забезпечені.
Гарантована швидка і точна доставка.
Всі наші відділи мають на складі великий вибір високо-
якісних товарів по дуже поміркованих цінах.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

affiliated with PODAROGIFTS, INC.

приймає замовлення на ЦЕРТИФІКАТИ ДАРУНКІВ
автомобілі, холодильники, телевізори, радіо, трансисти, зву-
козаписувачі і багато інших товарів, також АПАРА-
МЕНТИ для своїх кращих і прихильників, які живуть
в Україні і СССР.

За інформаціями і безплатними каталогами, звертатися
до головного бюро або до всіх наших відділів.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 Madison Avenue Floor 21st
(between 51st and 52nd St.)
New York, N.Y. 10022
Tel.: (212) 758-1150-1

ВІДІЛІ:
New York, N.Y. 10003, 45 Second Avenue
New York, N.Y. 10011, 135 W. 14th St.
So. Boston, Mass. 02127, 389 West Broadway
Buffalo, N.Y. 14206, 332 Fillmore Avenue
Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Ave.
Chicago, Ill. 60629, 3501 West 69th Street
Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road
Irvington, N.J. 07111, 762 Springfield Avenue
Irvington, N.J. 07111, 1082 Springfield Avenue
Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W.

Hamtramck, Mich. 48212, 11833 Jos. Campau Ave.
Hartford, Conn. 06106, 318 Park St.
Lakewood, Ohio 44107, 211 Fourth Street
New Haven, Conn. 06511, 360 S. Atlantic Blvd.
New Haven, Conn. 06511, 1329 Boulevard
Newark, N.J. 07106, 698 Sanford Avenue
Passaic, N.J. 176 Market Street
Paterson, N.J. 07505, 60 Broadway
Philadelphia, Pa. 19122, 1214 N. 5th St.
Philadelphia, Pa. 19141, 4925 Old York Rd.
Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street
San Francisco, Cal. 94115, 1826 Divisadero St.
Waterbury, Conn. 905 Bank Street
Woodhaven, N.Y. 11421, 94-08 Jamaica Avenue
Worcester, Mass. 01610, 144 Millbury Street
Worthington, Ohio 44503, 309 W. Federal Street
Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street
Fort Wayne, Ind. 46808 — 1807 Belmeke Rd. Tel.: 432-5402

ПОВІДОМЛЕННЯ ВІД ПОХОРОННОГО ЗАВЕДЕННЯ ПЕТРА ЯРЕМИ

Jarema Funeral Home
129 East 7th Street, New York, N.Y. Tel. 674-2568
З уваги на великий пожеж телефонної компанії в Нью-Йорку, наш телефон на який час НЕ БУДЕ ЧИННИМ.
Якщо отже, не дістанете телефонічного повідомлення для обслуговування — наше бюро буде відкрито 24 год. на день — вночі можна телефонувати від 7 веч. до 7 ранку — (201) 791-7750 (tel. collect)

Амстердам, Когова, Трой і околиця!

В неділю, 23 березня 1975 р.
о год. 2:00 по пол.
в домі Українського Клубу
402 — 25-та вулиця, WATERLIET, N.Y.
— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Окружнього Комітету Відділів УНСоюзу

міст: Трой, Амстердам, Гадсон, Когова, Ватерліт і Ітсфільд, Масс. та околиць, в яких розміщені Відділи чл.: 13, 57, 150, 191, 266, 476 і 477

В цих зборах повинні взяти участь Урядовці, Конвенційні Делегати і Представники згаданих Відділів.

ПОРЯДОК ЗБОРІВ:

1. Відкриття і вибір Президії;
2. Відчитання протоколу Зборів з 1974 р.;
3. Справоздання з діяльності Округу і її Відділів;
4. Дискусія та ухвалення абсолютної уступачої Управі;
5. Вибір Окружньої Управи і Контрольної Комісії;
6. Доповідь ІОСИПА ЛІСОГОРА, головного представника УНС;
7. Плян праці на біжучий рік;
8. Закриття Зборів.

В зборах візьме участь: ІОСИП ЛІСОГІР, гол. пред. УНСоюзу. На Збори запрошені також всі члени УНСоюзу та загальн. Українського Громадянства цілої околиці.

ЗА ОКРУЖНЮ УПРАВУ:
Павло Шевчук голова
Осип Пащак касир
Володимир Варшона секретар
Аксентій Урбан голова К. Комісії

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГА БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ

М'ясо і ковбасні вироби
за німецьким виробом для смаку.
Вироби у власній фабриці ковбас.

ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША
яку найліпше люблять господині і цілі родини.
Зайдіть до найближчої крамниці KATL ENMER

KARL ENMER
PORK STORES
Головна крамниця: 60-55 Fresh Pond Road, Ridgewood, Brooklyn, N.Y.
Філії крамниць в Нью-Йорку і по всьому місту.

Не буде підписки за оголошення святочних побажань у „Свободі”

Адміністрація „СВОБОДИ” повідомляє, що від-
чи на зустріч загальним побажанням, вона й в цьому
році призначить окремі пачки збільшеного Вели-
кодняго числа на оголошення традиційних святоч-
них привітань і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:
1 пачка через 1 шпальту — \$ 3.00
1 пачка через 2 шпальти — 5.00
2 пачки через 1 шпальту — 10.00
3 пачки через 2 шпальти — 15.00
4 пачки через 2 шпальти — 20.00
5 пачок через 2 шпальти — 25.00
6 пачок через 2 шпальти — 30.00
та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загальн. Громадя-
нства використе ці нагоди, щоб передати свої тради-
ційні побажання та дати про себе знати своїм рідним,
приятелям та знайомим навіть в найвіддаленіших ку-
тках світу, куди наряд чл. звичайна пошта занесла б
таку містку. Великий тираж „СВОБОДИ” та відповід-
ний зміст збільшеного святочного числа, надають та-
ким побажанням окремої вартості і значення.

Оголошення прийматимуть:
за новим стилем до 20-го ВЕРЕСНЯ 1975 р.,
за старим стилем до 24-го КВІТНЯ 1975 р.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ з ГРО-
ШЕВЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголо-
шень, надсилати до:

„СВОБОДА”
83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

НЬЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС
ТА НІМЕЦЬКІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

SCHALLER & WEBER
Дім якостей — Різні м'ясні вироби, свіже м'ясо
до варення і печення, ковбаски, шинки.

9 ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ 9

In NEW YORK —
1654 2nd Ave. (85-86 Sts.) TR 9-3047
In RIDGEWOOD —
56-54 Myrtle Avenue VA 1-7068
In ASTORIA —
28-28 Steiny Street AS 4-3210
FRANKLIN SQUARE, LL —
981 Hempstead Tpk. 437-7077

In FLUSHING —
41-06 Main Street HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS —
82-10 37th Avenue DE 5-1154
In FLORAL PARK, LL —
239 — 17 Hillside Avenue 343-6116
In POUGHKEEPSIE, N.Y. —
450 Main Street (914) 454-9070
In EAST NORTHPORT, LL —
280-A Lark Field Rd. (914) 768-0801